

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/301/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7216211336
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7216211336.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Jany Dudíkovej a Mgr. Miloša Greguša v právnej veci manželov Ing. V. V. nar. XX.X.XXXX bývajúceho v B. na W. ulici č. XXXX/XXX zastúpeného JUDr. Jolanou Fuchsovou advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie v Košiciach na Štúrovej ulici č. 20 a JUDr. J. W. nar. X.X.XXXX bývajúcej v W. č. XXX zastúpenej Advokátskou kanceláriou Hopferova s.r.o. so sídlom v Košiciach na Bajzovej ulici č. 2 za ktorú koná konateľka a advokátka JUDr. Martina Hopferová v konaní o určení výživného na čas po rozvode k maloletému V. V. nar. XX.X.XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice o odvolaní manžela proti rozsudku Okresného súdu Košice II č.k. 27P/157/2016-694 zo dňa 11.9.2020 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom určil manželovi povinnosť prispievať na výživu mal. V. sumou 150 Eur mesačne počnúc od právoplatnosti rozsudku vo výroku o rozvode manželstva do 31.8.2020 a od 1.9.2020 do budúca sumou 180 Eur mesačne vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred manželke. Dlžné výživné na mal. V. za obdobie od 11.6.2019 do 30.8.2020 spolu v sume 300 Eur zaviazal manžela uhradiť manželke do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Košice II č.k. 27P/157/2016-422 zo dňa 29.3.2019 rozviedol manželstvo účastníkov konania a na čas po rozvode zveril mal. V. do starostlivosti manželky s tým, že obaja rodičia majú právo ho zastupovať a spravovať jeho majetok, manželovi určil vyživovaciu povinnosť na mal. V. v sume 150 Eur mesačne počnúc od právoplatnosti rozsudku do budúca, upravil styk manžela s mal. V. (každý páry vikend v sobotu a v nedeľu od 10:00 hod. do 17:00 hod., počas vianočných sviatkov a počas veľkonočných sviatkov) a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť okrem výroku o výživnom a náhrade trov konania, ktoré boli zrušené rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č.k. 8CoP/260/2019-577 zo dňa 26.02.2020. Výrok o rozvode manželstva nadobudol právoplatnosť dňa 11.6.2019. Na čas do rozvodu manželstva bol upravený výkon rodičovských práv a povinností k mal. V. rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 19P/3/2016-57 zo dňa 8.4.2016, ktorým bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti manželky s právom ho zastupovať a spravovať jeho majetok a manželovi bola určená vyživovacia povinnosť na maloletého v sume 100 Eur mesačne od 31.12.2015 a upravený styk manžela s maloletým. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že súd pri určení výživného vychádzal z príjmu manžela za rok 2016 vo výške 918,34 Eur, pričom súd z uvedeného príjmu manžela zobral do úvahy jeho výdavky 685 Eur mesačne, a to na úver 386 Eur, náklady na bývanie 110 + 50 + 26 Eur, náklady na cestovné MHD 30 Eur, náklady na cestovné počas víkendov 48 Eur a náklady na mobilný

telefón 35 Eur. Manželka bola poberateľkou rodičovského príspevku 226 Eur mesačne, maloletého kojila. Manželka vyčíslila výdavky na maloletého v období návštevy materskej školy v sume 42 Eur mesačne a za anglický jazyk 40 Eur polročne a od 1.9.2020 kedy maloletý začal navštevovať základnú školu, poplatky za školskú jedáleň, ďalej za školský klub 11 Eur, lego krúžok 2 Eurá, karate 10 Eur mesačne, logopéda 15 Eur/hod. Konštatoval, že maloletý je zdravý, od minulého roka podrástol, oblečenie nosí veľkosť 122 a obuv o 2 čísla väčšie, t. č. nosí č. 29-31. Manželka má výdavky za bývanie 191 Eur. Podľa potvrdenia od zamestnávateľov rodičov mal súd za preukázané, že priemerný čistý mesačný príjem manžela bol v rozhodnom období 870,75 Eur a manželky 892,32 Eur. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o výške výživného zohľadnil pri približne rovnakom príjme a výdavkoch rodičov, aj osobnú starostlivosť manželky o maloletého, ktorá je v tomto veku ešte značná a vyžaduje aj podstatný časový rozsah, ktorý tak manželka nemá možnosť využiť napr. na zvýšenie svojho príjmu na rozdiel od manžela, ktorý je zdravý a okrem zamestnania iné povinnosti neuviedol. Okrem toho manžel súdom určených 150 Eur mesačne na výživu maloletého bez problémov zvládal hradiť do 3/2020, kým mu nebol doručený zrušujúci rozsudok vo veci výživného. Neskôr síce uviedol, že mu finančne pomáhajú rodičia, avšak súd na uvedené neprihliadol jednak z dôvodu, že to uviedol až po porade so svojou právnou zástupkyňou ako aj z dôvodu, že manželovi nič nebránilo znížiť si svoje výdavky napr. za telefón, benzín (keďže úpravu styku s mal. má každý druhý víkend, nemusí cestovať do K. každý víkend), ako aj za spoločný byt, ktorý sa rieši v konaní o vyporiadanie BSM. Súd má za to, že predmetný byt ako aj hypotéka patria do masy BSM a toho času sú predmetom jeho vyporiadania, ktoré prebieha na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 12C/21/2019, preto pri stanovení výšky výživného na čas po rozvode manželstva na uvedené výdavky manžela pre určenie výživného neprihliadol. Okrem toho v uvedenom byte ani jeden z rodičov nebyva, teda nejde o výdavok nevyhnutný pri posudzovaní výživného na maloletého, pričom manželka vyvinula počas manželstva snahu o jeho predaj a teda zníženie uvedených výdavkov, čo však manžel odmietol bezdôvodne, keďže sa tam zdržiava len sporadicky ako uviedol. Súd prvej inštancie dôsledne posúdil pomery účastníkov a dospel k záveru, že suma 150 Eur mesačne na výživu mal. V. za čas kedy navštevoval predškolské zariadenie a 180 Eur od 1.9.2020, od kedy navštevuje základnú školu, je primeraná odôvodneným potrebám maloletého a zároveň aj príjmovým a majetkovým pomerom rodičov. Konštatoval, že takto určené výživné do budúca zodpovedá odôvodneným potrebám maloletého, keďže výdavky sú spojené nie len s plnením predškolských a od 1.9.2020 školských povinností ale aj potrebám všeobecného charakteru na bývanie, zdravotné potreby, stravu, oblečenie, voľnočasové a záujmové činnosti, ktorým sa maloletý venuje a ktorým by sa do budúca chcel venovať, vychádzajúc predovšetkým z manželkou vyčíslených výdavkov na maloletého, ktoré otec nenamietal. Zdôraznil, že určená suma výživného prihliada aj na zmenu pomerov a životných nákladov od poslednej úpravy výživného rozsudkom z 8.4.2016, kedy bola určená vyživovacia povinnosť v sume 100 Eur mesačne od 31.12.2015, pričom v tom čas mal mal. V. 1,5 roka . Okrem toho, aj keď sa príjem matky zvýšil jej nástupom do zamestnania po ukončení rodičovskej dovolenky, podstatne sa jej zvýšili aj výdavky na maloletého, keďže v čase poslednej úpravy bol kojenný a v rozhodnom období už navštevoval materskú školu a t.č. už základnú školu, ako aj samotným uplynutím štyroch rokov, z dôvodu vývoja a rastu maloletého, ale aj zvýšením výdavkov matky jej nástupom do zamestnania (cestovné, strava, oblečenie...). Zo zhodnej výpovede rodičov mal preukázané, že manžel v rozhodnom období, t.j. od právoplatnosti rozsudku vo výroku o rozvode manželstva (od 11.6.2019) prispieval na výživu maloletého sumou 150 Eur mesačne do 2/2020 a od 3/2020 (od doručenia rozsudku Krajského súdu v Košiciach) sumou 100 Eur mesačne, preto mu určením vyživovacej povinnosti v sume ako je uvedená vo výroku tohto rozsudku, vznikol dlh na výživnom za obdobie od 11.6.2019 do 31.8.2020 spolu v sume 300 Eur (6 mesiacov x 50 Eur), ktorý je povinný uhradiť manželke do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie manžel podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP. Uviedol, že nespochybnuje fakt, že potreby maloletého od poslednej úpravy výživného vzrástli. Zároveň však považoval za neprijateľné, aby za situácie, kedy od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov na strane manželky v podobe štvornásobného nárastu jej príjmu a u neho došlo k zmene pomerov v podobe poklesu jeho príjmu, došlo k určeniu výživného takmer v dvojnásobnej sume. Jeho výdavky sa oproti ostatnej úprave zásadne nezmenili. Podľa jeho názoru je evidentné, že súd prvej inštancie zmenu pomerov nevyhodnotil na jeho stranu správne. Poukázal na to, že výživné v sume 150 Eur mesačne platil do marca 2020, lebo bol poučený právnou zástupkyňou o predbežnej vykonateľnosti výroku o výživnom. Nemal najmenší záujem zhoršovať svoju finančnú situáciu vznikom exekučných trov v prípade nerešpektovania vykonateľného rozsudku. Rovnako bude rešpektovať aj aktuálny vykonateľný výrok rozsudku a bude platiť výživné v sume 180 Eur mesačne, keďže inú možnosť nemá. Zároveň

poukázal na to, že on vykonateľné rozhodnutie súdu rešpektoval, naproti tomu manželka vykonateľný výrok rozsudku o úprave styku nerešpektuje. Rozporoval záver súdu prvej inštancie o tom, že si môže svoje výdavky znížiť o výdavky za telefón, benzín, pritom on výdavky za benzín uvádzal nie celkové, ale len tie, ktoré vynakladá, keď ide za synom na styk. Jeho celkové mesačné výdavky na benzín sú vyššie a dokáže ich hradiť len vďaka rodičom. K výdavkom za telefón uviedol, že vzhľadom k tomu, že manželka s ním dlhodobo odmieta komunikovať telefonicky, ale mu zasiela maily, resp. odkazy na Viber, je nútený mať v telefóne internet a využívať dáta, čo mu zvyšuje úhradu za telefón. Nesúhlasil ani s úvahou súdu prvej inštancie o nezohľadnení každomesačnej platby hypotekárneho úveru za spoločný byt v sume 368 Eur, pričom uviedol, že súdy aj v konaniach o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na výdavok v podobe splátok hypotekárneho úveru týkajúceho sa bytu či domu v BSM vždy prihliadajú. Zdôraznil, že tento výdavok reálne má, byt kúpili za trvania manželstva, žili v ňom a hypotéku je nevyhnutné platiť. Iný výdavok na bývanie neuviedol, keďže býva u rodičov. Z K. sa odsťahoval potom, čo stratil v priebehu rozvodového konania prácu v K. a našiel si prácu v jeho vyštudovanom odbore v L.. Preto v byte v K. býva len sporadicky. To, že sa na vyporiadaní BSM nevedia s manželkou dohodnúť, nemožno klásť za vinu iba jemu. Na dohodu treba dvoch. Byt v K. využíva v čase realizácie styku so synom, ak by si mal prenajímať byt, bolo by to ešte drahšie, ako sú splátky hypotéky. Taktiež mu nie je zrejmé, na základe akého dokazovania dospel súd prvej inštancie k záveru, že popri jeho zamestnaní môže vykonávať ešte aj inú prácu. O tom, akú má pracovnú dobu, kedy v práci končí, či pracuje denne a či by mal priestor popri práci na ďalšiu prácu, súd prvej inštancie dokazovanie nevykonával. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a určil mu vyživovaciu povinnosť v sume 100 Eur mesačne od právoplatnosti rozvodu do 31.8.2020 a od 1.9.2020 do budúca v sume 120 Eur. Čo sa týka dlžného výživného požiadal, aby mu bolo umožnené uhradiť ho v splátkach.

4. Manželka vo vyjadrení k odvolaniu manžela uviedla, že po oboznámení sa s obsahom odvolania jej nie je zrejmé, v čom vidí manžel nesprávny procesný postup súdu, ktorý mu znemožnil, aby uskutočňoval jeho procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Taktiež bližšie nešpecifikoval, akú vadu má konanie, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Zastáva názor, že súd prvej inštancie vecne správne posúdil skutkový stav. Dôsledne posúdil výšku príjmu manžela, ako aj výšku jej príjmu, pričom vychádzal z údajov poskytnutých od zamestnávateľov. Manželove výdavky posudzoval z jeho vlastných vyjadrení a ním predložených dokladov. Rovnako posudzoval aj jej výdavky a výdavky maloletého. Tieto výdavky manžel na pojednávaní nerozporoval. Za zvlášť dôležité považovala, že ona sa na vyživovacej povinnosti maloletého podieľa osobnou starostlivosťou a zvýšenie jej príjmu sa automaticky odzrkadlilo aj vo forme, akú starostlivosť maloletému poskytuje a čo mu vie zabezpečiť, nakoľko všetky jej finančné prostriedky sú vynakladané na zabezpečenie základných potrieb rodiny, teda maloletého a jej, či už je to bývanie, domácnosť, strava, škola pre maloletého, jeho krúžky, ako aj iné jeho odôvodnené potreby. Na tieto účely je čerpaný celý jej príjem. Toto v žiadnom prípade nemôže byť dôvodom na oslobodenie manžela od jeho vyživovacej povinnosti voči maloletému. Poukázala na ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, v zmysle ktorého pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Pomery povinného sa posudzujú separátne. Skutočnosť, že ona v súčasnosti je zárobkovo činná a má svoj príjem, nemení nič na povinnosti manžela výživné platiť, lebo je nesporné, že ona je tá, ktorá svoju vyživovaciu povinnosť plní v prevažnej miere svojou osobnou starostlivosťou a denne zabezpečuje potreby dieťaťa. Zdôraznila, že už v čase, keď súd prvej inštancie rozhodol o povinnosti prispievať na výživu maloletého sumou 150 Eur a toto rozhodnutie sa stalo predbežne vykonateľné, manžel touto sumou prispieval a nepredložil taký dôkaz, ktorý by mal nasvedčovať, že to jeho pomery neumožňujú. Konštatovala, že žiadnym orgánom nebolo rozhodnuté o tom, že by ona nerešpektovala vykonateľné rozhodnutie súdu o stretávaní sa manžela s maloletým. Ak manžel odôvodňuje jeho poplatok za telefón výhradne tým, že s ním komunikuje mailom a cez Viber, preto musí mať internet v telefóne, uviedla, že už aj základné ponuky operátorov ponúkajú internet v mobile za minimálne poplatky. K výdavku manžela na byt v K. uviedla, že úvery ako také, aj keď boli vzaté na zabezpečenie bývania sa nepovažujú za nevyhnutný výdavok. Má za to, že súd prvej inštancie sa správne s vecou vysporiadal, správne ju posúdil, ako po skutkovej tak aj po právnej stránke a prijal jednoznačné, odôvodnené, presvedčivé preskúmateľné rozhodnutie zodpovedajúce vykonanému dokazovaniu. K žiadosti manžela o povolenie možnosti splácať dlžné výživné v splátkach uviedla, že výška dlžného výživného nie je podľa jej názoru taká, aby jeho platenie v splátkach bolo odôvodnené. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne a právne správny.

5. Manžel vo vyjadrení k vyjadreniu manželky uviedol, že podstatnejšie ako označenie odvolacích dôvodov jednotlivými ustanoveniami § 365 ods. 1 CSP je ich jasné skutkové vymedzenie a opísanie. Poukázal na to, že výživné má zodpovedať jeho možnostiam a schopnostiam a že tieto sa na rozdiel od manželkiných pomerov od poslednej úpravy nezmenili, čo je potrebné zohľadniť pri určení, resp. zvýšení výživného.

6. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu manžela a k vyjadreniu manželky navrhol, aby súd vychádzal pri určení výšky výživného z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa a zároveň zohľadnil majetkové a zárobkové pomery na strane oboch rodičov.

7. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP).

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

11. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a zákonne vo veci rozhodol, pričom starostlivo prihliadol na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje.

13. Odvolací súd dospel k rovnakému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, že určené výživné zodpovedá zákonným kritériám určovania rozsahu výživného s prihliadnutím na príjmy rodičov a správne prihliadal a zohľadňoval ich náklady na živobytie. K odvolacím námietkam manžela poznamenáva, že tieto sú totožné s jeho obranou pred súdom prvej inštancie, s ktorou sa konajúci súd v napadnutom rozsudku vysporiadal a ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o rozsahu výživného. Odvolací súd poukazuje na to, že pri rozhodovaní o určení výživného sa použijú zásady uvedené v ust. § 62 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine, z ktorých vyplýva, že obaja rodičia sú povinní prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Aj pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Pri určení výživného je rozhodujúci príjem, ktorý by rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje. Tzv. princíp potenciality príjmov má prednosť pred princípom fakticity a ukladá súdu povinnosť prihliadať nielen na reálne schopnosti a možnosti rodiča, ale aj tie, ktoré by mohol dosahovať, ak by dostatočne využíval či už svoju kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti ako aj možnosti dané jeho vekom. Ak sa tvrdený príjem javí ako nepravdivý, je povinnosťou súdu prihliadnúť na celkové majetkové pomery a potencialitu príjmov, t.j. k jeho zjavne nevyužitým schopnostiam. Vo vzťahu k odvolacím námietkam manžela týkajúcim sa hodnotenia jeho nevyhnutných výdavkov je potrebné poukázať na ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine z ktorého vyplýva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonnou povinnosťou a cieľom tohto ustanovenia je zvyšovať plynule mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispeje v primeranej miere na potreby dieťaťa. Každý rodič má teda povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Zákon zásadne nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo iné potreby. Súdy ani nemajú povinnosť konkrétne skúmať otázku výšky životných nákladov rodiča o vyživovacej povinnosti ktorého sa koná.

Preukazovanie výdavkov povinného rodiča však môže slúžiť ako dôkaz na stanovenie jeho životnej úrovne, avšak nie ako dôkaz, že rodič nemá dostatok finančných prostriedkov na to, aby plnil primeranú vyživovaciu povinnosť k svojmu dieťaťu. Zákon o rodine zakotvuje výslovne povinnosť rodiča živiť svoje dieťa (§ 62 ods. 1), takže nemôže obstať ani argumentácia manžela, podľa ktorej musí najskôr zaplatiť hypotéku, zálohu za byt, benzín na cestu z miesta bydliska na styk so synom, telefón, atď. Odvolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že rodič, ktorý nemá dieťa v osobnej starostlivosti, má väčšie možnosti nájsť si prácu, napr. vycestovaním mimo regiónu v ktorom žije, ak sa nedokáže uplatniť na trhu práce v mieste svojho bydliska, resp. nedokáže primerane zarobiť v porovnaní s rodičom, ktorý sa o dieťa osobne stará. Nikto nemá zákonnú povinnosť pracovať, ale každý rodič maloletého dieťaťa, má k nemu zákonnú vyživovaciu povinnosť, ktorá v sebe subsumuje celú škálu povinností od osobnej starostlivosti až po vecné zabezpečenie odôvodnených potrieb, nevynímajúc výchovu a vzdelávanie, preto je povinnosťou každého rodiča konať tak, aby jeho subjektívne rozhodnutia negatívnym spôsobom neovplyvňovali jeho schopnosť plniť si túto zákonnú vyživovaciu povinnosť. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie správne zohľadnil skutočnosť, že od poslednej úpravy výživného (rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 19P/3/2016-57 zo dňa 8.4.2016) došlo k podstatnej zmene pomerov na strane mal. V. (v tom čase mal 1,5 roka), vzrástli jeho náklady na stravu, oblečenie a mimoškolské aktivity, nastúpil do materskej školy a od 1.9.2020 do školy a preto výživné 100 Eur mesačne určené pred rozvodom manželstva rodičov dieťaťa považoval za neprimerané na čas po rozvode a diferencovane ho zvýšil aj napriek tomu, že u manžela k podstatnejšej zmene nedošlo (jeho priemerný mesačný príjem sa znížil o 47 Eur).

14. Odvolací súd poznamenáva, že pokiaľ manžel namieta nedostatočné zistenie skutočného stavu veci odvolací súd zdôrazňuje, že ani pri rešpektovaní vyšetrovacej zásady súd nemusí vykonať všetky účastníkom navrhnuté dôkazy, pretože výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať je výlučne na súde aj s poukazom na čl. 10 ods. 1, 2 Základných princípov CMP z ktorého vyplýva, že dôkazy a tvrdenia účastníkov hodnotí súd podľa vlastnej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, pričom žiaden dôkaz nemá predpísanú silu. Z obsahu spisu je zrejmé, že súd prvej inštancie mal dostatok podkladov na zistenie skutočného stavu veci vo vzťahu k predmetu konania. V tomto smere odvolací súd uvádza, že ani v mimosporovom konaní nie je povinnosť súdu zisťovať skutočný stav veci bezhraničná. Procesný postup súdu smerujúci k zisťovaniu skutočného stavu veci nie je možné dosiahnuť bez súčinnosti účastníkov konania ako aj subjektov zúčastnených na konaní, preto zákon aj v týchto veciach trvá na naplnení základných procesných povinností účastníkov konania - povinnosti tvrdenia právne relevantných skutočností a dôkaznej povinnosti. Zisťovaniu skutočného stavu veci preto zodpovedá zistenie takých skutočností, ktoré z hľadiska právnej normy smerujú k potvrdeniu oprávnenosti uplatneného nároku.

15. Odvolací súd konštatuje, že v priebehu konania na súde prvej inštancie boli nepochybne zistené a preukázané všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie v merite veci, ako aj tej skutočnosti, že je v potencionálnych možnostiach a schopnostiach manžela prispievať na výživu maloletého v rozsahu súdom určeného výživného. Určené výživné zodpovedá potrebám maloletého a nezistil okolnosti na strane manžela, ktoré by odôvodňovali určenie výživného nižšou sumou za rozhodné obdobie s prihliadnutím na možnosti a schopnosti manžela. Nestotožnil sa s námietkou týkajúcou sa pomerov manželky, pretože táto si svoju vyživovaciu povinnosť k maloletému plní aj osobnou starostlivosťou a rozhodujúcim subjektom pri určení vyživovacej povinnosti je v tomto prípade manžel. Odvolací súd posúdením všetkých relevantných skutočností vo vzťahu k predmetu konania dospel k záveru, že výživné určené súdom prvej inštancie za obdobie od právoplatnosti výroku o rozvode manželstva do 31.8.2020, t.j. za čas, kedy navštevoval predškolské zariadenie v rozsahu 150 Eur mesačne (5 Eur denne) a od 1.9.2020 do budúca v sume 180 Eur mesačne (6 Eur denne), teda od nástupu na základnú školu, je vzhľadom na citované ustanovenia v odôvodnení napadnutého rozsudku a z nich vyplývajúce zásady primerané a korešpondujúce skutkovému stavu zisteného súdom prvej inštancie a poznamenáva, že určené výživné zohľadňuje iba nepatrnú časť nevyhnutných potrieb maloletého a je nepochybné, že práve manželka dopĺňa zdroj výživy maloletého na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pre jeho všestranný rozvoj, čo fakticky znamená, že podiel manželky na výživnom je porovnateľný s podielom manžela, pretože o maloletého sa stará osobne a dobrovoľne si voči nemu plní vyživovaciu povinnosť v rozsahu zodpovedajúcom svojmu príjmu. Odvolací súd je toho presvedčenia, že manžel bol schopný v uvedenom období zabezpečiť si dostatok prostriedkov na uspokojovanie vlastných potrieb v rozsahu minimálne bežného štandardu, preto možno od neho spravodlivo žiadať, aby rovnaký štandard umožnil aj svojmu synovi, čo je v súlade s požiadavkou, že dieťa, ktorého rodičia nežijú spolu, má mať takú životnú úroveň, ako keby spolužitie rodičov existovalo. Rozhodnúť v súlade s návrhom manžela by

v danom prípade znamenalo posunúť jeho podiel zodpovednosti za duševný a fyzický vývoj maloletého len na manželku, ktorá sa o maloletého osobne stará a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť, čo by bolo nepochybne v rozpore s relevantnými ustanoveniami Zákona o rodine, morálkou a spravodlivosťou. Následne odvolací súd po preskúmaní výpočtu dlžného výživného konštatuje, že súd prvej inštancie po zákonom určení vyživovacej povinnosti matematicky správne vypočítal aj dlžné výživné.

16. Odvolací súd poznamenáva, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, a teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Úvahy súdu prvej inštancie vychádzajú zo správnych skutkových zistení a na nich nadväzujúce právne závery zjavne nie sú svojvoľné, neudržateľné a neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Odvolací súd konštatuje, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

17. Manžel v odvolaní žiadal povoliť platiť dlžné výživné v mesačných splátkach. Z citovaného zákonného ustanovenia § 232 ods. 3 CSP vyplýva, že určenie dlhšej ako trojdňovej lehoty na plnenie alebo povolenie splátok, umožňuje súdu, aby sám nezávisle na návrhu účastníkov konania zväžil, či je povolenie takejto výhody vhodné so zreteľom na pomery toho, komu sa povinnosť ukladá, na výšku prisúdeného nároku, alebo na iné okolnosti prípadu a zároveň, či neprímerane nezvýhodní povinného proti oprávnenému. Zvláštnu pozornosť je potrebné venovať povoleniu výhody povinnému v prípade výživného pre dieťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť a okrem iného je prednostnou pohľadávkou so zreteľom na naliehavosť potreby, ktorej výživné slúži. Súd je povinný prihliadnúť aj na postoje povinného k plneniu, ako aj na to, či povolenie takejto výhody nebude mať ťaživý dopad na oprávneného, prípadne či je možné od neho spravodlivo žiadať strpenie plnenia v splátkach, alebo dlhšej ako zákonnej lehoty. Odvolací súd sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorým zaviazal manžela zaplatiť dlžné výživné do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, pretože vzhľadom k povahe prejednávanej veci, priznanému nároku, dĺžke rozhodovania o návrhu by nebolo spravodlivé priznať výhodu splátok, prípadne dlhšiu lehotu splatnosti, nakoľko mu muselo byť zrejmé, že s pribúdajúcim vekom maloletého sa zvyšujú jeho odôvodnené potreby a pri primeranej prezieravosti mohol a mal vytvárať úspory, pričom súdne rozhodnutie o určení rozsahu vyživovacej povinnosti mohol očakávať od začiatku konania a je nepochybné, že ani manželka pri uspokojovaní potrieb maloletého nebola zvýhodnená splátkami a musela jeho potreby uspokojovať postupne tak, ako vznikali a z hľadiska účelu, ktorému výživné slúži, je vhodné, aby dlžné výživné bolo zaplatené naraz, čo umožňuje lepšie využitie peňažných prostriedkov v prospech mal. V.. Pretože ide o dlžné výživné, ktoré malo byť uhradené a použité na potreby maloletého už v období od 11.6.2019, dospel odvolací súd k záveru, že povolenie splátok dlžného výživného v súlade s odvolacím návrhom otca, by bolo v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, ktorým je zabezpečenie jeho odôvodnených potrieb.

18. Pretože súd prvej inštancie vo veci správne a zákonne rozhodol a manžel ani v štádiu odvolacieho konania neoznačili také dôkazy, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci, odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie jeho správnosti doplnil ďalšie dôvody.

19. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).